

COLÒMBIA SETMANAL, del 6 al 12 de desembre del 2008
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció
de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB

COLÒMBIA: En la seva compareixença davant el Consell de Drets Humans de l'ONU a Ginebra i amb motiu de l'Examen Periòdic Universal, EPU, el vicepresident Francisco Santos, va admetre que des del 2005 es tenia coneixement que membres de les Forces Armades venien cometent assassinats de civils, per a després presentar-los com a guerrillers donats de baixa en combat, però que només fins el 2008 es van tenir proves contundents de tals fets. L'alt funcionari va dir que aquests crims constitueixen una vergonya pel país i va reconèixer que han danyat greument la imatge del Govern. El vicepresident, en nom de l'Estat, va demanar perdó a les víctimes i es va comprometre a que cap d'aquests crims quedi impune. Entretant, el Congrés va denunciar 300 nous casos de falsos positius a Ocaña, Nord de Santander, tan bon punt una Comissió parlamentària realitzés una audiència pública, en la qual 600 víctimes van denunciar que en aquesta població membres de la Força Pública han comès assassinats de civils, desaparició forçada de persones i desplaçament forçat. Portaveus del Congrés van dir que aquestes noves denúncies seran remeses a la Cort Interamericana de Drets Humans i a la Cort Penal Internacional. Pel seu costat, el Fiscal de la Cort Penal Internacional, Luis Moreno Ocampo, va assegurar que a Colòmbia "hi haurà justícia", perquè "si no ho fan els jutges colombians, la Cort Penal Internacional intervindrà" i va agregar que manté contacte permanent amb autoritats de Colòmbia i per analitzar amb els jutges i fiscals la situació dels procediments. D'altra part, el president Álvaro Uribe Vélez, va anunciar que ha donat instruccions a la Cancelleria, perquè denunciï davant l'Alta Comissionada de Drets Humans de l'ONU i la Comissió Interamericana de Drets Humans de la OEA, a les guerrilles de les FARC i de l'ELN per l'atac a una caravana de l'Institut Colombià de Benestar Familiar, en proximitats de San Vicente del Caguán, en la qual van morir dos funcionaris i tres més van resultar ferits; i per l'emboscada realitzada al municipi de Fortul, Arauca, en la qual van morir nou policies. *El Tiempo, CMI – Tv, Caracol – Radio, 06 – 12/12/08*

En el marc de la Conferència Diplomàtica sobre les municions de dispersió, que es va portar a terme a Oslo, Colòmbia es va comprometre a no tornar a utilitzar ni adquirir bombes d'aquest tipus, com tampoc a desenvolupar ni emmagatzemar aquestes armes. El compromís estableix la destrucció de les armes en un temps encara sense especificar. Pel seu costat el ministre de Defensa Juan Manuel Santos va assegurar que en els pròxims dies s'iniciarà la destrucció de les mateixes. D'altra part, en una roda de premsa el ministre Santos, al ser preguntat per la seguretat a les fronteres, va dir que "si el president Correa col·laborés, el problema de la frontera es solucionaria" i va posar com a exemple la col·laboració que sí presta el govern de Perú, per combatre a les guerrilles de les FARC i contra el narcotràfic. El ministre va revelar que entre Colòmbia i Perú existeix un intercanvi d'intel·ligència fluid, amb la presència d'oficials peruans a Colòmbia i de colombians a Perú i que els Exèrcits dels dos països coordinen accions permanentment. Aquesta declaració va ser rebutjada per la Cancelleria d'Equador, mitjançant un comunicat públic, i va qualificar de falses les afirmacions del ministre Santos, ja que Equador ha hagut d'establir a la frontera 38 unitats militars i 40 destacaments policials, els quals han realitzat 277 operacions i han destruït campaments, bases clandestines, laboratoris, requisat armes i explosius, en l'últim any; resultats que Colòmbia no pot obtenir perquè té indefensa la frontera, tot i que Colòmbia és el país que ocupa el primer lloc a la regió com el major productor de narcòtics i de major presència de grups armats irregulars *El Colombiano, Mi Punto, Caracol – Radio, El Comercio – Ecuador, 06 – 12/12/08*

Tan bon punt la Fiscalia general de la Nació aixequés tots els càrrecs contra, el guerriller de les FARC que va desertar i va propiciar l'alliberament d'Oscar Tulio Lizcano, al·lies "Isaza", el Govern va autoritzar el pagament d'una quantiosa recompensa i la seva sortida del país per a ser rebut com a refugiat a França. El President Uribe va dir que la mesura estimularà la deserció de més guerrillers i eventualment l'alliberament de més segrestats, al mateix temps que va oferir beneficis similars a guerrillers que facin el mateix que "Isaza", sense importar que hagin comès delictes de lesa humanitat. Entretant, Ingrid Betancourt al concloure la seva gira per Amèrica del Sud i després d'entrevistar-se amb els Presidents de Colòmbia, Equador, Perú,

Argentina, Xile, Bolívia, Brasil i Veneçuela, va dir que tots els mandataris s'han compromès a treballar de manera conjunta per l'alliberament dels segrestats en poder de les FARC, però deixant clar que el president Uribe no accepta cap tipus de mediació o facilitació, però sí té la voluntat de "reflexionar conjuntament amb tots els països d'Amèrica Llatina en una solució". *Telesur – Tv, El Tiempo, Caracol – Radio, 06 – 12/12/08*

En les principals ciutats del país, es van portar a terme diversos actes al commemorar-se 80 anys de la massacre de les bananeres. La commemoració va ser convocada per les centrals de treballadors, moviments polítics i socials, com a part de la recuperació de la memòria històrica del conflicte a Colòmbia. La massacre va ser realitzada per l'Exèrcit el 6 de desembre de 1928 a la població de Ciénaga, Magdalena, on van ser assassinades en massa prop de 3.000 camperols que reclamaven millors salaris a la multinacional United Fruit Company, empresa nord-americana explotadora de banano, que actualment es diu Chiquita Brands i ha estat sancionada a EEUU a pagar una multa de 25 milions de dòlars, per pagar serveis de seguretat a paramilitars a la zona d'Urabá. D'altra banda, el Consell d'Estat va condemnar al Ministeri de Defensa i al DAS a pagar la suma de mil milions de pesos com a indemnització, pel crim d'Estat contra el dirigent comunista i senador Manuel Cepeda Vargas, ocorreguda el 1994. El veredict de l'alta Cort estableix, que sabent les amenaces contra el dirigent, els organismes de seguretat són responsables, perquè no van desenvolupar les mesures cautelars de protecció, que havien estat emeses per la Comissió Interamericana de Drets Humans i que són d'obligatori compliment. Segons l'expedient, el ministre de Defensa de l'època, Rafael Pardo Rueda, a pesar de conèixer la vulnerabilitat i amenaces contra el senador Cepeda Vargas, va desestimar les demandes i va reptar al parlamentari a un debat en el Congrés, dies després es va produir el seu assassinat. Entretant, des d'Espanya, la plataforma Justícia per a Colòmbia, un grup d'especialistes forenses, catedràtics i juristes de la UE, va revelar un document secret del Ministeri de Defensa de Colòmbia, en el qual s'estableix que els fons per al pagament de recompenses "procediran de l'Estat i d'altres provinents de la cooperació internacional". La plataforma assegura que el pagament de recompenses per baixes en les files dels grups alçats en armes, ha estat un estímul fort perquè a Colòmbia les Forces Armades hagin incorregut en la pràctica dels falsos positius, que en el cas de les execucions extrajudicials és l'assassinat de civils innocents per a ser presentats com a guerrillers donats de baixa. Portaveus de Justícia per a Colòmbia, demanen al Ministeri d'Exteriors d'Espanya que aclareixi si part dels recursos de la cooperació espanyola s'estan utilitzant per al pagament de recompenses, ja que això comprometria els acords de cooperació subscrits entre els dos països. *El Tiempo, Caracol – Radio, RCN – Radio, Radio Santa Fé, Rebelión, El País – España, VOZ, 06 – 12/12/08*

MÈXIC: Lucía Morett, l'estudiant mexicana supervivent del bombardeig de l'Exèrcit de Colòmbia contra un campament de les FARC a Equador, després de retornar al seu país, va assegurar ser testimoni que alguns guerrillers ferits van ser rematats pels soldats després del bombardeig. Va dir a més, que té por de ser assassinada i va demanar al poble mexicà que la protegeixi. L'estudiant va criticar durament al Govern del seu país per no haver sortit en defensa dels seus compatriotes, que eren estudiants com ella, i que van ser massacrats en el bombardeig. Lucía Morett va dir que seguirà denunciant al Govern de Colòmbia i reclamant justícia, perquè aquests crims no quedin impunes. *La Jornada, Telesur – Tv, El Universal – México, 06 – 12/12/08*

EQUADOR: El president Rafael Correa, en la seva visita a Iran, va signar 12 memoràndums d'enteniment per a promoure la cooperació econòmica bilateral en seccions de la indústria, energia, financera i salut. Els dos països obriran ambaixades a Teheran i Quito. El mandatari va dir que el seu país comprarà a Iran radars i equipament militar de defensa, amb tecnologia punta, per a ser instal·lada a la frontera amb Colòmbia. *BBC, Mi Punto, 06 – 12/12/08*